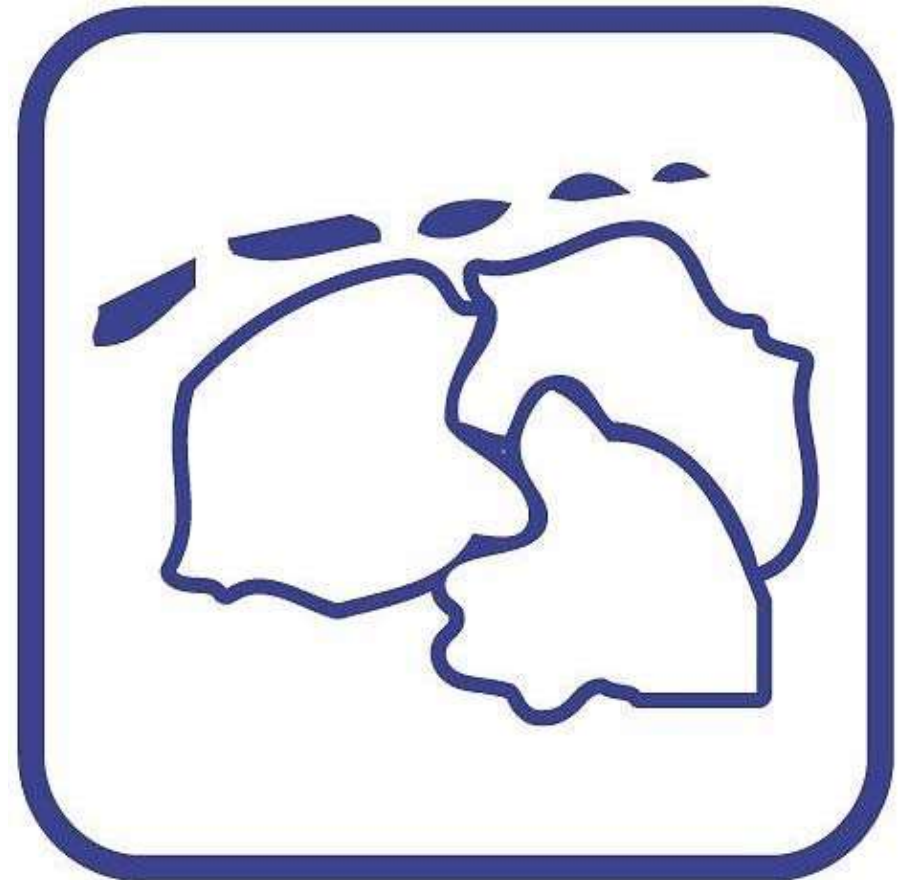

Jaarverslag 2024

Regionaal Beleidsplan Veiligheid
2024-2027

Noord-Nederland

VOORWOORD

Voor u ligt het eerste Jaarverslag over het nieuwe Regionaal Beleidsplan Veiligheid Noord-Nederland 2024-2027. Een jaarlijks moment om stil te staan bij onze gezamenlijke inspanningen en resultaten, nu over 2024.

Een nieuw Jaarverslag in meerdere opzichten. Qua vormgeving compacter en aantrekkelijker, qua inhoud toegespitst op de inspanningen en resultaten van de bestuurlijke portefeuillehouders, de ambtelijke werkgroepen en de samenwerkingsverbanden RIEC Noord-Nederland en de drie Zorg- en Veiligheidshuizen. Bovendien maken de afspraken uit de landelijke Veiligheidsagenda 2023-2026 deel uit van het Jaarverslag.

Niet alles is nieuw, de voor Noord-Nederland belangrijke thema's zijn ook in het nieuwe Regionaal Beleidsplan dezelfde gebleven. De komende jaren zijn Maatschappelijk ongenoegen, polarisatie en radicalisering, (Georganiseerde) ondermijnende criminaliteit, Cyberveiligheid en Veiligheid en zorg nog steeds thema's die we in samenwerking aanpakken. Zo hebben we trainingen georganiseerd, gegeven en gevolgd, kennis gedeeld – al dan niet in (grote) bestuurlijke en ambtelijke bijeenkomsten – met elkaar en experts, onderzoeken laten uitvoeren etc. Met de politie en het Openbaar Ministerie hebben we verdachten en criminele samenwerkingsverbanden opgespoord en vervolgd.

Naast onze inspanningen op de thema's uit het Regionaal Beleidsplan hebben we veel meer in samenwerking gedaan, denk o.a. aan een geslaagde viering van Koningsdag met de koninklijke familie in Emmen. Ook dat deden we samen in 2024 en zetten we met elkaar voort in 2025.

Maart 2025,

Sybrand Buma
Regioburgemeester

Diederik Greive
Hoofdofficier van Justitie

Martin Sitaling
Politiechef

Inhoud

Voorwoord	p. 2
Maatschappelijk ongenoegen, polarisatie en radicalisering (Georganiseerde) ondermijnende criminaliteit	p. 3
Cyberveiligheid	p. 4
Veiligheid en zorg	p. 6
Mensenhandel	p. 9
Cijfers politie en Openbaar Ministerie	p. 13
Geraadpleegde bronnen	p. 14

Pro-Palestijnse demonstratie bij de RUG ²

Klein trekkerprotest bij Provinciehuis in Leeuwarden: "Vaker nee tegen Brussel of Den Haag" ³

Aanleiding

De samenleving staat voor grote uitdagingen op thema's als wonen, klimaat en de opvang van vluchtelingen. Ongenoegen over hoe de overheid hiermee omgaat uit zich in boosheid, die soms escaleert. En soms, op straat en online, gepaard gaat met uitingen van extreme onverschilligheid, de-legitimering van instituties van de rechtsstaat of ander gedrag dat de democratische rechtsorde onder druk zet. Nationale en zelfs wereldwijde onzekerheden en risico's werken door tot op provinciaal en lokaal niveau; in de wijk en op straat.

Twee specifiek noordelijke onderzoeken laten zien dat Noord-Nederland een voedingsbodem biedt voor maatschappelijk ongenoegen. Bestuurders en ambtenaren hebben behoefte aan ondersteuning, zowel om ongenoegen een plek te geven in democratische processen als bij het omgaan met escalaties.

Extinction Rebellion marcheert door Assen voor gifvrije bollenteelt. 'Waanzin dat bodemleven uitgeroeid wordt voor luxe exportproduct' ⁴

Wat willen wij bereiken?

In Noord-Nederland willen we:

- ✓ de grondrechten om meningen te uiten en te demonstreren faciliteren, conform de Wom;
- ✓ een overheid zijn die luistert en passend optreedt;
- ✓ daarin samenwerken met het sociaal domein en/of zorgpartners en het ruimtelijke domein;
- ✓ in verbinding staan met de samenleving en een goede informatiepositie hebben, om daarmee het vertrouwen in de overheid te vergroten en de vormen van onvrede en protesten in enige mate te voorspellen en in goede banen te leiden.

Wat hebben we gedaan?

- ✓ Het Openbaar Ministerie Noord-Nederland heeft een Handreiking demonstraties opgesteld die betrokkenen helpt bij het faciliteren van en optreden bij betogingen.

MAATSCHAPPELIJK ONGENOEGEN, POLARISATIE EN RADICALISERING

Wat hebben wij gedaan? (vervolg)

Op de juiste manier handelen (beleid), vraagt inzicht, kennis en een goede informatiepositie. Kennis van en informatie over fenomenen, trends en ontwikkelingen in het maatschappelijk sentiment en over preventiemaatregelen ter voorkoming van ordeverstoringen en radicalisering. De werkgroep radicalisering heeft in Noord-Nederland in het vergaren en delen van deze kennis een belangrijke rol.

In het noorden hebben we in 2024 ons eenduidig beleid versterkt, o.a. door

- ✓ Het opstellen van een beleidskader voor de lokale radicaliseringstafels;
- ✓ Het aanstellen van een tweede gemeentelijke expert die de Noordelijke gemeenten kan bedienen.

Kennis en expertise bij zorg- en veiligheidspartners hebben we vergroot, o.a. door

- ✓ I.s.m. het ministerie van BZK en de NCTV een landelijke conferentie "Omgaan met onrust, desinformatie en extremisme" in Leeuwarden te organiseren;
- ✓ Het Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering (ROR) ruim 45 trainingen aan eerstelijns professionals te laten geven;
- ✓ Een masterclass te organiseren voor ruim 50 psychiaters;
- ✓ Een fictieve casustafel te organiseren om met casuïstiek te oefenen;
- ✓ Kennis over de aanpak van soevereinen (van gemeente Súdwest-Fryslân) landelijk te delen;
- ✓ Gemeentelijke experts deel te laten uitmaken van (landelijke) expertpools, waar wetenschap, beleid en praktijk samenkomen.

De samenwerking met kennisinstellingen en andere organisaties hebben we bevorderd, o.a. door

- ✓ Een promotieplaats aan de Rijks Universiteit Groningen open te stellen met aan Noord-Nederland toegekende versterkings-gelden van het ministerie van JenV (2025-2026);
- ✓ Signalen integer en adequaat te wegen, met aandacht voor de zorgcomponent;
- ✓ Gesprekken te voeren met de Veiligheids Informatie Knoopunten (VIK) van de Veiligheidsregio's over het delen van informatie binnen de aanpak van radicalisering.

Aantal aangepakte criminele samenwerkingsverbanden
Doel: aanpak 100 CSV's

98
-2%

De norm voor het aanpakken van het aantal criminele samenwerkingsverbanden is met 98 aangepakte CSV's net niet gehaald.

Wat willen wij bereiken?

Het gezamenlijk doel dat wij nastreven is om Noord-Nederland minder aantrekkelijk te maken voor (internationale) georganiseerde ondermijnende criminaliteit. Naast het uitvoeren van de afspraken uit de landelijke Veiligheidsagenda 2023 – 2026 zijn een goede *informatiepositie* en *samenwerking* essentieel om dit te realiseren.

Trainingen en bijeenkomsten met:

Gemeenten RIEC Provincies
Waterschappen Politie
VNN Scholen MKB
OM HALT LTO
Natuurmonumenten
Omgevingsdiensten Trimbos
Staatsbosbeheer Agrariërs

Daarin kennis en ervaringen gedeeld over:

Bestuursrecht Wet Bibob
Preventie Risico's Beleid
Toezicht & Handhaving
Integriteit Bewustwording
Ondermijningsbus
Artikelen APV
MMA-campagne

(GEORGANISEERDE)

ONDERMIJNENDE CRIMINALITEIT

Aanleiding

Ondermijning is bedreigend voor de samenleving. Het leidt tot aantasting van de rechtsstaat en haar instituties. Daarom staat de aanpak van ondermijning in het Regionaal Beleidsplan hoog en prominent op de agenda. In de drie noordelijke provincies wordt, in verschillende snelheden en vanuit verschillende invalshoeken, toegewerkt naar bovengemeentelijke samenwerking en normstelling.

Friese norm

Wat hebben wij gedaan?

Gemeenten en provincies hebben het afgelopen jaar volop ingezet op **samenwerking** via de **Friese norm**, de **Regionale aanpak ondermijning Groningen** en de **Drentse aanpak Ondermijning**. Ook de waterschappen zijn hierbij aangesloten. De ambities van de samenwerkingsverbanden komen grotendeels overeen en hebben in ieder geval betrekking op:

- ✓ het vergroten van de bewustwording bij bestuur, de ambtelijke organisatie, maar ook bij de inwoners en bedrijven in het gebied,
- ✓ Het verbeteren van de informatiepositie en informatiehuishouding,
- ✓ het harmoniseren van beleid (waaronder het benutten van de wet Bibob),
- ✓ het bevorderen van de integriteit van de organisatie.

De bestuurlijk trekkers van de Friese norm, de Regionale aanpak ondermijning Groningen en de Drentse aanpak Ondermijning trekken samen op. Gezamenlijk hebben zij o.a. een bestuurlijke conferentie voorbereid voor bestuurders, colleges, politie, Openbaar Ministerie, waterschappen, provincies en omgevingsdiensten. In het verlengde daarvan werken we met het RIEC Noord-Nederland aan een visie op de samenwerking tussen de bovengemeentelijke aanpakken en het RIEC Noord-Nederland.

Afgepakt crimineel vermogen
norm: €9.290.637

€ 10.602.354
+ 14 %

Het Openbaar Ministerie en de politie in Noord-Nederland hebben ruim € 10 miljoen aan vermogen van criminelen afgepakt. Daarmee is ruim voldaan aan de afpakdoelstelling. Naast het bedrag heeft ook het aantal registraties met conservatoir beslag de aandacht. Met 303 registraties is ook die doelstelling (300) behaald.

Makkelijk snel geld verdienen bestaat niet

OM eist 48 maanden celstraf, waarvan 18 maanden voorwaardelijk, voor betrokkenheid bij explosie drugslab in Haule

Meerdere verdachten langer vast voor betrokkenheid bij Drents drugslab

Beslaglegging

Er is op verschillende wijzen beslag gelegd. Denk daarbij aan beslag op het vermogen van verdachten voor een boete, een ontneming of een verbeurdverklaring.

Ook is er met het leggen van het beslag op het vermogen van verdachten recht gedaan aan de positie van slachtoffers in het strafproces. Via het slachtofferbeslag bestaat de mogelijkheid het vermogen van de verdachten af te pakken ten behoeve van de slachtoffers.

OM maakt procesafspraken met verdachte van drugshandel en explosies en eist zeven jaar cel en een boete van een ton

Drie mannen voor rechter voor betrokkenheid drugslabs Nieuw-Beerta, Hellum en Bovensmilde en handel in illegaal vuurwerk

OM eist veertig maanden cel voor leider criminele organisatie in Emmen

(GEORGANISEERDE)

ONDERMIJNENDE CRIMINALITEIT

Wat hebben we gedaan? (vervolg)

- ✓ Vrijwel alle toezichthouders/BOA's volgden de 3-daagse training ondermijning die is ontwikkeld in samenwerking met het RIEC Noord-Nederland.
- ✓ De bij de aanpak van ondermijning betrokken medewerkers werkten regionaal samen, zij kennen elkaar beter en weten elkaar te vinden.
- ✓ We voerden een pilot Bibob in de provincie Groningen uit, de kennis die we daarbij opdeden kunnen we gebruiken in de beide andere provincies.
- ✓ Om de aanpak van drugsgelateerde criminaliteit te versterken werken we nauw samen met o.a. woningcorporaties, UWV, nutsbedrijven etc. Voorwaarde voor een effectieve aanpak is informatie-uitwisseling. Een werkgroep heeft het bestaande Regionaal Henneconvenant geëvalueerd en voorgesteld om deze te actualiseren en tevens te verbreden naar een Regionaal Drugsconvenant. De voorbereidingen voor dit nieuwe convenant zijn in volle gang.
- ✓ Pieter Tops en Edward van der Torre hebben in opdracht van het RIEC Noord-Nederland en de gezamenlijke bestuurders van Fryslân onderzoek gedaan naar (de aanpak van) ondermijning bij 17 Friese Gemeenten: het Rapport Ondermijning in Fryslân. Eerder onderzochten zij dit thema in respectievelijk Groningen, Ommeland en Leeuwarden.

Bij de activiteiten in de aanpak van ondermijning speelt het RIEC Noord-Nederland een belangrijke rol, zowel in faciliterende als in adviserende zin. Zo zijn medewerkers van het RIEC-Bureau lid van de ambtelijke werkgroepen, worden de projectleiders van de norm en aanpakken met RIEC middelen gefinancierd, hebben het Bestuurlijk Ondersteuningsteam en de Bibob-adviseur advies en ondersteuning geboden en heeft het RIEC-Bureau trainingen verzorgd.

In de strafrechtelijke aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit hebben de politie, het Openbaar Ministerie en de andere partners eveneens nauw samengewerkt met het RIEC Noord-Nederland.

**Gedigitaliseerde criminaliteit:
reguliere onderzoeken**
Doel: 215 onderzoeken

675
+ 314 %

Met 675 onderzoeken gedigitaliseerde criminaliteit is het doel ruimschoots behaald, 46% daarvan was met een alternatieve of aanvullende interventie. De intensieve aanpak 'money mules' (Geldezel) heeft hieraan bijgedragen. Daarnaast zijn grote acties (o.a. wasstraten) in 2024 succesvol afgerond. Onder gedigitaliseerde criminaliteit vallen klassieke misdrijven die (mede) worden gepleegd met een ICT-middel. Het ICT-middel is hier dus alleen het middel, maar niet het doel.

Programma Centurion

Binnen het programma Centurion bestrijden een projectgroep en basisteams veelvoorkomende digitale criminaliteit. Aankoop- en verkoopfraude komen daarbij het meeste voor en maken in korte tijd veel slachtoffers. Snelheid in de aanpak is daarom cruciaal. Als een verdachte niet wordt gestopt bestaat de kans op een 'voortdurend delict', waardoor een zaak snel groter wordt en het aantal slachtoffers exponentieel toeneemt.

Zodra een verdachte in beeld is, probeert het basisteam binnen drie dagen contact te leggen, om zo het patroon van oplichten te doorbreken en (meer) slachtoffers te voorkomen. Dit heeft effect op de maatschappij én op de doorlooptijden, de opvolging en de afhandeling.

14

De politie werkt in deze aanpak samen met diverse publieke en private partners (bv, banken, winkels, warenhuizen en verzekeraars) om specifieke kennis over nieuwe ontwikkelingen binnen te halen en daarmee verdachten op te sporen, criminele handelingen te verstoren en bedrijven en organisaties weerbaar te maken.

CYBERVEILIGHEID

Wat hebben we gedaan? (vervolg)

Om **Jongeren** bewust te maken van risico's in Cyberspace zijn voorlichtingen gegeven, soms in de vorm van een game (Hackshield) en soms gecombineerd met een campagne (Geldezelaanpak). Daarnaast hebben we gewerkt aan de ontwikkeling van een terugkerende training cyberveiligheid voor online jongerenwerk. Deze vergroot de bewustwording bij jongeren en verkleint de kans dat zij in de (zware georganiseerde) criminaliteit gezogen worden. Deze aanpak heeft ook een nauwe relatie met de aanpak ondermijning.

Ook voor de bewustwording onder **ouderen** zijn gerichte maatregelen getroffen, zoals een Friestalige film ter bevordering van online weerbaarheid en bijeenkomsten over de risico's van de online wereld.

Daarnaast werden bijeenkomsten voor **MKB** gehouden, in samenwerking met het Platform Veilig Ondernemen en het RIEC Noord-Nederland.

Voor de versterking van de samenwerking zijn city deal subsidies aangevraagd en ontvangen, voor de doelgroepen ouderen en MKB.

4 – Online aangejaagde ordeverstoringen

Ook voor de **samenwerking** in de aanpak van online aangejaagde ordeverstoringen zijn city deal subsidies aangevraagd en ontvangen. Samen met andere regio's ontwikkelden we producten. Noord-Nederland neemt daarin de ontwikkeling van een training OSINT (Open Source Intelligence) voor haar rekening.

15

City Deal
Lokale Weerbaarheid Cybercrime

CCV
Centrum voor
criminaliteitspreventie en
veiligheid

Factsheet procesevaluatie

Brede aanpak digitale weerbaarheid (water)sportbedrijven en havens

18

Regioaanpak 2: Netwerksamenwerking cyberweerbare 55-plussers in Noord-Nederland

De Werkgroep Cyberveiligheid Noord-Nederland van het RBPO (Regionaal Bestuurlijk Politie Overleg) heeft een netwerksamenwerking opgezet om de cyberweerbaarheid van 55-plussers te vergroten. Deze aanpak richt zich op het coördineren van bestaande initiatieven en het versterken van de samenwerking tussen verschillende partners.

RBPO Noord-Nederland
Werkgroep cyberveiligheid

Werkt als netwerk samen met:

Gemeenten RIEC CISO's Ambtenaren OOV Politie
Officier van Justitie Beleidsmedewerkers OM FraudeHelpdesk
Het CCV VNG PVO Deskundigen Ambassadeurs

CYBERVEILIGHEID

De ambtelijke werkgroep Cyberveiligheid

- a) Stimuleert interne en externe, publieke en private samenwerking;
- b) Heeft een aanjager Cyberweerbaarheid aangetrokken die meedenkt, ontwikkelt en kennis en ervaringen deelt om de weerbaarheid te vergroten en die meewerkt aan campagnes en bijeenkomsten voor doelgroepen;
- c) **Werkt aan het realiseren van een goed en passend aanbod aan informatieproducten op cyberveiligheid, samen met politie, OM en andere partijen met relevante data;**

Landelijke beelden en uitwisseling van gegevens zijn in de aanpak van cybercrime steeds belangrijker, omdat de criminele netwerken nationaal en internationaal slachtoffers maken. Een voorbeeld van zo'n beeld is het door het OM en de politie ontwikkelde Cybersecuritybeeld Nederland. In 2024 voor het eerst gepubliceerd, geeft het de belangrijkste trends en ontwikkelingen voor cybercrime. Zorgelijke bevindingen daarin zijn o.a. dat jongeren steeds vaker als dader in de registraties terecht komen en de toename van datadiefstal en datahandel. Specifiek in Noord-Nederland hebben de driehoeken steeds vaker gebruik gemaakt van het hier ontwikkelde Informatieproduct Online Criminaliteit, dat o.b.v. politie-registraties een beeld schetst van de aard en omvang van cybercrimedelicten, -slachtoffers en -verdachten. Met deze informatie kunnen gemeenten doelgroepen identificeren en voorlichten.

- d) **Werkt aan het verder versterken van bestuurlijke betrokkenheid voor cyberveiligheid;**

Door verloop in bestuurlijke portefeuillehouders (burgemeesters) in Noord-Nederland, mist de ambtelijke werkgroep bestuurlijke inbreng en aandacht. De werkgroep denkt mee over waardige opvolgers, zodat de bestuurlijke aandacht wordt geborgd. Daarnaast zoekt de werkgroep samen met de burgemeesters in het noorden en het RIEC Noord-Nederland naar financieringsmogelijkheden voor waardevolle initiatieven. Hiermee hopen we ook de financiële stabiliteit van de activiteiten te bestendigen.

Jaarcijfers politie: stijging overlast personen met verward gedrag houdt aan

19

Aanleiding

Ook in 2024 neemt de complexiteit van de maatschappelijke opgaven toe waar veiligheid en zorg samenkomen. We zien dat de veiligheidsrisico's in casussen groter worden en veranderen, onder meer door polarisatie, cybercrime, verharding van de criminaliteit, ondermijning en meer mensen met onbegrepen gedrag. De vraag naar een geïntegreerde, persoonsgerichte aanpak op het snijvlak van veiligheid en zorg blijft onverminderd groot. We merken dat schaarste aan (ervaren) personeel bij ketenpartners, maar ook door een gebrek aan passende zorg-, ondersteunings-, woon- en verblijfsvoorzieningen voor mensen met complexe problematiek met veiligheidsrisico's een effectieve aanpak bemoeilijken. Ervaring leert dat pas wanneer partners met elkaar bepaalde veiligheidsproblematiek beschouwen, duidelijk(er) wordt wat er precies aan de hand en nodig is. Complexe veiligheidsproblematiek waar veelal gebundelde en specifieke kennis en expertise voor nodig is om het te kunnen herkennen en effectief aan te pakken, met als sprekend voorbeeld Preventie met Gezag.

Wat willen wij bereiken?

- ✓ Een effectieve verbinding tussen het zorg- en veiligheidsdomein, o.a. door interventiemogelijkheden gezamenlijk af te stemmen.
- ✓ Het basisniveau in de aanpak op orde brengen en onderhouden, die duidelijk en geborgd is.
- ✓ (Slimmer) samenwerken op Noord-Nederlands niveau.
- ✓ De domeinen verder verbinden.
- ✓ Een goede informatiepositie hebben en houden.
- ✓ Een monitor mensenhandel ontwikkelen om onze gezamenlijke inspanningen te volgen.

VEILIGHEID EN ZORG

Wat hebben wij gedaan?

1 – Effectieve verbinding en basisniveau op orde

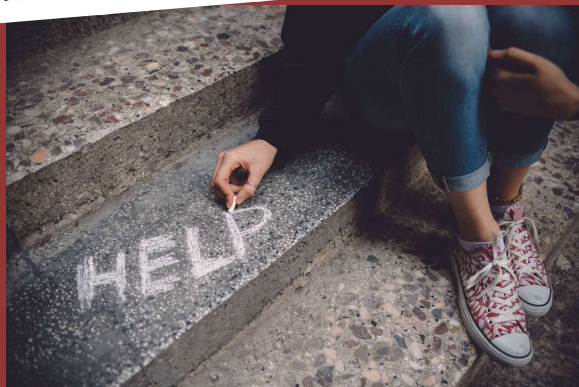
- ✓ In Drenthe loopt een vierjarig (subsidie)project van ZonMW om de domein overstijgende samenwerking met de diverse (zorg)instellingen en gemeenten te versterken. Het project kent diverse deelprojecten waar diverse ketenpartners trekker in zijn, zoals regionale ondersteuning op de implementatie van casus- en procesregie bij gemeenten met behulp van aanpak voorkoming escalatie (AVE).
- ✓ In 2024 startte de pilot Bestuurlijk Toezicht in de gemeente Groningen, om te onderzoeken of de combinatie van bestuurlijke maatregelen en specialistische, forensische begeleiding en zorg, geconstateerde overlast kan terugdringen. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid belegde deze pilot bij het Leger des Heils (LdH).
- ✓ Het kabinet zet fors in op het voorkomen dat jongeren en jongvolwassenen de (ondermijnende) criminaliteit in gaan of hier verder in afglijden. Hiervoor heeft het kabinet structureel extra middelen beschikbaar gesteld. Onder de noemer 'Preventie met Gezag' zijn Multiteams PmG ingericht met verschillende ketenpartners waarin het ZVH een coördinerende rol heeft. In 2024 zijn gerichte stappen gericht op preventie gezet, maar ook de aanpak gericht op dwang heeft meer inhoud en body gekregen. Hier ligt een sterke relatie met de aanpak van ondermijning (zie p. 4 en 5) en van mensenhandel (zie p. 11 en 12).

2 – Domeinen verder verbinden

- ✓ In de provincie Groningen hebben we een bijeenkomst georganiseerd voor medewerkers uit de zorg, het sociale domein, openbare orde en veiligheid. Hier hebben we besproken hoe we beter kunnen samenwerken op thema's als personen met onbegrepen gedrag, huiselijk geweld, mensenhandel, jeugdoverlast etc. Tijdens de bijeenkomst bleek dat er veel overleggen zijn op de thema's, maar dat een duidelijke verbinding tussen veiligheid en zorg ontbreekt. We hebben afgesproken om deze verbinding in 2025 beter te organiseren, naar voorbeeld van Twente.

Samen werken aan mentale gezondheid

20
21
Provincie ondersteunt programma voor hulp aan jongeren in Midden-Drenthe

22
23
Gesloten jeugdhulp in Fryslân komt terug: vijf opvangplekken in Drachten

24
Groningen krijgt steunpunt tegen intieme terreur en femicide

Op de foto: campagnebeeld Philomena Groningen

VEILIGHEID EN ZORG

3 – Een goede informatiepositie hebben en houden

- ✓ Maandelijks sluit een procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis aan bij het Tactisch Veiligheidsoverleg in de gemeenten, zodat deze belangrijke informatie krijgen over wat binnen de gemeenten en de lokale samenwerking op het snijvlak van veiligheid en zorg speelt.
- ✓ Versterken van de maatschappelijke GGZ in Drenthe: Deelname aan de coalitie Mentale gezondheid Gezonde Marke, een initiatief om de maatschappelijke GGZ te versterken. Een werkagenda met een gezamenlijke ambitie die zorgdraagt voor domein en sector overstijgend werken. Het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe draagt bij aan het versterken van het zorgaanbod voor cliënten met combinatieproblematiek.
- ✓ Jeugd: Versterken en verbeteren van de samenwerking met de partners in de jeugdhulpketen voor keten overstijgende aanpak jeugd door gemeenten, Veilig Thuis, Jeugdhulpregio, Jeugdbescherming Noord, Jeugdreclassering e.e.a. Er is een handreiking ontwikkeld voor jeugdhulpprofessionals en een voorstel gedaan aan de twaalf Drentse colleges van B&W voor een regionale aanpak met procesregie en een expertise functie groepsaanpak jeugd.

25

Seksuele uitbuiting

Arbeids-uitbuiting

Criminele uitbuiting

Orgaanhandel

Verdachte aangehouden voor seksuele uitbuiting van vrouwen

26

27

Gevangenisstraf geëist voor mensenhandel en -smokkel

28

VEILIGHEID EN ZORG - MENSENHANDEL

In het Regionaal Beleidsplan is specifiek aandacht voor de aanpak van mensenhandel. Daaronder vallen arbeids-uitbuiting en orgaanhandel, maar ook seksuele en criminele uitbuiting. Bijvoorbeeld van jongeren die de criminaliteit worden ingezogen. In Noord-Nederland haken we aan op de landelijke Veiligheidsagenda die bepaalt dat een gezamenlijke, langdurige en sluitende aanpak op mensenhandel nodig is.

Wat hebben wij gedaan?

1 – Bestuurlijke tafel

In 2024 is de **bestuurlijke tafel** van start gegaan. Met deze tafel volgen we de landelijke overlegstructuren en wisselen informatie uit over landelijke ontwikkelingen. Op de bestuurlijke tafel worden ook fenomenen van mensenhandel besproken en voorstellen gedaan voor het versterken van de aanpak. In 2024 zijn diverse onderwerpen verkend die in aanmerking komen voor samenwerking en bestuurlijke aanpak. Een ambtelijke expertgroep werkt enkele daarvan nu verder uit.

- ✓ Bewustwording & signalering: er wordt een gezamenlijk plan gemaakt ter bevordering van de bewustwording bij professionals. Doel daarvan is mensenhandel en uitbuiting beter te signaleren en de meldingsbereidheid te vergroten. Dit plan maakt gebruik van de expertise van de diverse netwerkpartners.
- ✓ Aanpak illegale prostitutie carroussels: dit zijn carroussels waarin sekswerkers binnen enkele dagen worden verplaatst door de regio en het land. Gemeenten zijn belast met de controle van illegale prostitutie, het Team Migratiecriminaliteit en Mensenhandel van de politie is belast met de aanpak ervan. Per provincie onderzoeken we hoe we de samenwerking tussen de politie en de gemeenten kunnen versterken en hoe we een regionaal controleteam kunnen opzetten in de aanpak van deze prostitutiecarroussels.
- ✓ Het voorkomen van arbeidsuitbuiting: dit door het realiseren van goede huisvesting. De bestuurlijke tafel is in 2024 gestart met het inventariseren van mogelijke interventies.

Aanpak mensenhandel
Doel: 23 verdachten

28
+ 22 %

Het doel van 23 zaken voor de strafrechtelijke aanpak van mensenhandel is gehaald met het aanleveren van 28 verdachten.

Naast het aanleveren van verdachten heeft Team Migratiecriminaliteit en Mensenhandel van de politie 29 controles op signalen van mensenhandel gedaan, zijn 43 vermoedelijke slachtoffers van seksuele uitbuiting geholpen en 13 personen aangepakt die mogelijk een rol hadden in het op zeer mensonterende wijze snel geld verdienen aan die 43 veelal kwetsbare personen. Dit is slechts een greep uit de resultaten van Team Migratiecriminaliteit en Mensenhandel.

29

VEILIGHEID EN ZORG - MENSENHANDEL

Wat hebben wij gedaan? (vervolg)

2 – Voorlichting

Voorts hebben we in 2024 gezamenlijke trainingen, bewustwordingssessies en voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd, onder andere voor wethouders en gemeentesecretarissen. Binnen de voorlichting hebben we aandacht besteed aan jongeren als potentiële doelgroep van (criminele) uitbuiting. Binnen elke provincie hebben we professionals getraind die werken met jongeren, zoals Veilig Thuis, leerplichtambtenaren, Nidos, Jeugdreclassering, Raad van de Kinderbescherming en (jeugd)zorginstellingen.

3 – Monitor Mensenhandel

Het signaleren van mensenhandel was ook in 2024 een belangrijk punt van aandacht, kenmerken van het informatiebeeld zijn: integraal en informatiegestuurd.

In 2024 heeft het RIEC de monitor mensenhandel ontwikkeld waarin de gezamenlijke inspanningen en bereikte resultaten zichtbaar worden. De monitor geeft onder meer inzicht in de bij het Openbaar Ministerie ingestroomde mensenhandel zaken. Met het RIEC Noord-Nederland en de drie Zorg- en Veiligheidshuizen onderzoeken we hoe we de informatie-uitwisseling kunnen versterken.

4 – Gemeenten en provincie

Provincies en gemeenten zijn in toenemende mate betrokken in de aanpak van mensenhandel. Elke provincie heeft inmiddels ketenregie en zorgcoördinatie. Tal van gemeenten hebben aandachtfunctionarissen die aanspreekpunt zijn voor bewustwording en signalering binnen de eigen gemeente. Deze functionarissen zijn er nu ook bij jeugdzorg, de gezondheidszorg en het jongerenwerk. Het merendeel van de gemeenten heeft ook mensenhandelbeleid vastgesteld of in uitvoering. In Drenthe hebben de 12 gemeenten dat samen gedaan. In een aantal gemeenten zijn in 2024 integrale controles uitgevoerd, o.a. gericht op illegale tewerkstelling en arbeidsuitbuiting. Daarbij wordt samengewerkt met de Autoriteit Financiële Markten, brandweer, Belastingdienst, Arbeidsinspectie, Burgerzaken en politie en ambulante hulpverlening.

CIJFERS POLITIE EN OPENBAAR MINISTERIE

Criminaliteit	Doel	2024	2023	2022	2021	2020
Aantal misdrijven geregistreerd door de politie	-			63.123	59.327	62.468
- Aantal afgehandelde verdachten door de politie	-	14.758	15.846	15.813	16.065	17.151
Geweld						
- Aantal geweldsmisdrijven	-	5.917	5.712	5.969	5.659	5.849
- Ophelderingspercentage geweldsmisdrijven		61%	62%	62%	61%	64%
- Huiselijk geweld - misdrijven	-	1.158	1.161	1.328	1.413	1.738
- Huiselijk geweld - incidenten	-	3.425	3.834	4.545	5.039	6.134
- Huiselijk geweld - opgelegde huisverboden	-	139	178	147	179	187
- Veilig Thuis meldingen door politie	-	6.046	5.965	6.004	5.875	5.784
HIC misdrijven						
- Aantal woninginbraken	-	1.861	2.333	2.297	1.867	2.451
- Aantal straatroven	-	138	95	96	70	101
- Aantal overvallen	-	39	33	24	21	42
Geweld tegen ambtenaren						
- Veilige publieke taak, incidenten	-	464	379	397	386	448
- Geweld tegen politieambtenaren, incidenten	-	482	427	443	503	523
Cybercrime						
- Aantal geregistreerde misdrijven	-	625	1.194	1.508	1.588	1.262
- Aantal onderzoeken	31	46	30	27	39	35
- Verdachten OM	150	81	121	134	144	-
- Onderzoeken gedigitaliseerde criminaliteit	215	675	373	217	-	-
Mensenhandel						
- OM-verdachten mensen handel	23	28	28	22	31	17
Afpakken						
- Afgepakt financieel vermogen (BOOM)	€ 9,3 mln	10,6 mln	€ 8,8 mln	€ 6,4 mln	€ 6,4 mln	€ 6,1 mln
- Afpakken aantal zaken (bron politie)	300	303	353	308	272	382
Ondermijning						
- (Lopende) onderzoeken CSV's	100	98	98	93	94	95

Openbare orde	Doel	2024	2023	2022	2021	2020
- Aantal meldingen overlast jeugd	-	10.766	9.827	9.954	14.596	15.702
- Aantal meldingen overlast verwarde personen	-	16474	15.392	15.481	15.678	13.875

Dienstverlening	Doel	2024	2023	2022	2021	2020
Reactietijden						
- 0900-8844: % binnen 20 sec	80%	57%	66%	62%	86%	87%
- Prio 1: % binnen 15 min	80%	78%	78%	80%	81%	82%
- Prio 2: % binnen 30 min	-	76%	80%	81%	82%	82%

Proces indicatoren	Doel	2024	2023	2022	2021	2020
- Percentage SASH formulier bij HG	85%	89%	88%	89%	88%	75%
- Invoer V-nummer (BVH)	90%	92%	84%	81%	86%	90%
- Gebruik BV-identiteitszuil	75%	76%	76%	72%	66%	70%
- Huis-/thuiscontroles (Verona)	100%	94%	90%	75%	23%	25%
- Dossier kinderporno afgerond (< 7 mnd)	45%	64%	0%	41%	56%	64%
- Kalsbeeknorm, doorlooptijden jeugd < 30 dagen	70%	71%	68%	65%	70%	65%
- Zedenzaak (< 6 maanden ingezonden)	50%	73%	65%	52%	44%	46%

Asiel	2024	2023	2022	2021	2020	
Asielaanvragen (nationaal) bron: IND	-	45.639	49.892	47.991	36.620	19.132

GERAADPLEEGDE BRONNEN

1. Gemeente Emmen, 2024
2. <https://www.rug.nl/about-ug/latest-news/news/archief2024/nieuwsberichten/0513-statement-walkout-demonstratie>. RUG, 2024
3. <https://www.omropfryslan.nl/nl/nieuws/16256400/klein-trekkerprotest-bij-provinciehuis-in-leeuwarden-vaker-nee-tegen-brussel-of-den-haag>, Omrop Fryslân, 2024
4. <https://dvh.nl/drenthe/assen/Extinction-Rebellion-marcheert-tegen-landbouwgif-op-lelievelden-29123829.html>. DvhN, 2024
5. https://wegwijzerjeugdveiligheid.nl/wp-content/uploads/2024/06/240409_J_V_Snel_geld_verdienen.pdf. Het CCV, 2024
6. <https://www.om.nl/actueel/nieuws/2024/01/23/drugslab-in-haule#:~:text=Het%20Openbaar%20Ministerie%20heeft%20een,Haule%20op%2031%20mei%202022>. OM, 2024
7. Politie, 2024
8. <https://www.om.nl/actueel/nieuws/2024/02/06/vijf-verdachten-langer-vast-voor-betrokkenheid-bij-drents-drugslab#:~:text=Meerdere%20verdachten%20langer%20vast%20voor%20betrokkenheid%20bij%20Drents%20drugslab,-Nieuwsbericht%20%7C%2006%20D02&text=De%20rechter%20commissaris%20van%20de,aan%20het%20Fort%20in%20Veeningen>. OM, 2024
9. <https://www.om.nl/onderwerpen/procesafspraken/nieuws/2024/01/16/om-maakt-procesafspraken-exclu>. OM, 2024
10. <https://www.om.nl/actueel/nieuws/2024/01/23/drugslabs-nieuw-beerta-hellum-bovensmilde-illegaal-vuurwerk>. OM, 2024
11. [https://www.om.nl/actueel/nieuws/2024/01/29/celstraf-leider-criminele-organisatie-emmen#:~:text=OM%20eist%20jarenlange%20celstraf%20voor%20leider%20criminele%20organisatie%20in%20Emmen,-Nieuwsbericht%20%7C%2029%20D01&text=Het%20Openbaar%20Ministerie%20\(OM\)%20in,een%20criminele%20organisatie%20in%20Emmen](https://www.om.nl/actueel/nieuws/2024/01/29/celstraf-leider-criminele-organisatie-emmen#:~:text=OM%20eist%20jarenlange%20celstraf%20voor%20leider%20criminele%20organisatie%20in%20Emmen,-Nieuwsbericht%20%7C%2029%20D01&text=Het%20Openbaar%20Ministerie%20(OM)%20in,een%20criminele%20organisatie%20in%20Emmen). OM, 2024
12. Politie, 2024
13. Politie, 2024
14. Politie, 2024
15. <https://hetccv.nl/app/uploads/2025/02/City-Deal-Factsheet-Brede-aanpak-Watersportbedrijven.pdf>. Het CCV, 2025
16. <https://hetccv.nl/app/uploads/2025/02/City-Deal-Factsheet-HackShield-JH15.01.2025.pdf>. Het CCV, 2025
17. Ambtelijke RBPO werkgroep Cyberveiligheid, 2024
18. <https://hetccv.nl/themas/cyberveiligheid/cybercrime/cybercrime-aanpak/cyber-senioren-en-laaggeletterden/>. Het CCV, 2024
19. <https://www.politie.nl/nieuws/2025/januari/16/00-jaarcijfers-politie-stijging-overlast-personen-met-verward-gedrag-houdt-aan.html>. Politie, 2025
20. <https://gezondemarke.nl/nieuws/samenwerken-aan-mentale-gezondheid/>. Gezonde Marke, 2024
21. <https://www.provincie.drenthe.nl/actueel/nieuwsberichten/2024/december/provincie-ondersteunt-programma-hulp/>. Provincie Drenthe, 2024
22. Politie, 2024
23. <https://www.omropfryslan.nl/nl/nieuws/16822391/gesloten-jeugdhulp-in-fryslan-komt-terug-vijf-opvangplekken-in-drachten>, Omrop Fryslân, 2024
24. <https://gemeente.groningen.nl/file/nieuws-30-oktober-2024#:~:text=Teveel%20vrouwen%20krijgen%20te%20maken,huiselijk%20geweld%20bij%20gemeente%20Groningen>. Gemeente Groningen, 2024
25. Politie, 2024
26. <https://www.politie.nl/nieuws/2024/december/11/01-verdachte-aangehouden-voor-seksuele-uitbuiting-van-vrouwen.html>. Politie, 2024
27. Politie, 2024
28. <https://www.om.nl/actueel/nieuws/2024/12/17/gevangenisstraf-geest-voor-mensenhandel-en-smokkel-in-friesland>. OM, 2024
29. Politie, 2024